महाराष्ट्र राज्य लॉटरी
"सागरलक्ष्मी", "पद्मिनी", "अक्षय", "आकर्षक
पुष्कराज", "वैभवलक्ष्मी" व "महाराष्ट्रलक्ष्मी"
सोडतीची बक्षिसरचना व कार्यपध्दतीबाबत.

महाराष्ट्र शासन वित्त विभाग

शासन परिपत्रक क्रमांकः मरालॉ २०२०/ प्र.क्र. १४/लॉटरी २

नवीन प्रशासन भवन, ८ वा मजला, मंत्रालयासमोर, मुंबई - ४०० ०३२.

दिनांक: ३१ जानेवारी, २०२०

वाचा: १) शासन परिपत्रक क्र.२०१८/प्र.क्र.११४/लॉटरी-२, १५ ऑक्टोबर,२०१८

२) उपसंचालक (वित्त व लेखा)यांचे पत्र क्र. उपसं(विव ले)/मरालॉ /योजना/ ३६५ / २०२०, दि.२७/०१/२०२०

शासन परिपत्रक:

- " सागरलक्ष्मी", "पिद्मिनी", "अक्षय","आकर्षक पुष्कराज","वैभवलक्ष्मी" व "महाराष्ट्रलक्ष्मी" या साप्ताहिक सोडती केंद्र शासनाचा लॉटरी (विनियमन) अधिनियम-१९९८ व लॉटरी (विनियमन) नियम-२०१० अन्वये कार्यान्वित करण्यात आलेल्या आहेत. या ०६ सोडतींची संरचना माहे मार्च,२०२० पासून सुधारित करण्यात येऊन या सोडती सायंकाळी ४.१५ वाजता काढण्यात येतील.
- २. महाराष्ट्र राज्य लॉटरीची "सागरलक्ष्मी", "पिंद्यानी", "अक्षय", "आकर्षक पुष्कराज", "वैभवलक्ष्मी" व "महाराष्ट्रलक्ष्मी या साप्ताहिक. सुधारीत सोडतींच्या तिकिटाचे मूल्य रु.५०/- (GST सिंहत) असून प्रत्येक मालिकेत ६००० तिकीटे असलेल्या १० मालिकांत एकूण ६०,००० तिकीटे मुद्रीत करण्यात येतील. या सोडतीतील प्रत्येक मालिकेमध्ये तिकीटांचे क्रमांक १००० ते ६९९९ या प्रमाणे असतील. सोडतीमध्ये पिंहले सामायिक बिक्षस रू. ७ लाख आहे.
- 3. "सागरलक्ष्मी", "पिद्मिनी", "अक्षय", "आकर्षक पुष्कराज", "वैभवलक्ष्मी" व "महाराष्ट्रलक्ष्मी " या सोडितीची तिकीटे उपसंचालक (वि. व ले.), महाराष्ट्र राज्य लॉटरी, १ ला मजला, वाय-अ १, अतिरिक्त शॉप कम गोडिकिन, ए.पी.एम.सी. मार्केट,सेक्टर १९-बी, वाशी, नवीमुंबई-४००७०५ यांचे कार्यालयातून सर्व विक्रेत्यांना उपलब्ध होतील. या सोडितींची तिकीट विक्री फक्त महाराष्ट्र राज्यातच करण्यात येईल. तसे तिकीटावर छापण्यात येईल.
- ४. या सोडतीची तिकीट विक्री करताना महाराष्ट्र राज्य लॉटरीच्या तिकीट विक्रेत्यांना या तिकीट विक्रीच्या १०० तिकीटांचे एका पुस्तकावरील (M.R.P. Rs.५०/- each ticket (GST सिहत) तिकीटांच्या दर्शनी किंमतीवर खरेदी करण्यात आलेल्या या सोडतीच्या एकूण लॉटरी तिकीटांच्या दर्शनी किंमतीमध्ये वस्तु व सेवा कर (GST) सह पुढीलप्रमाणे घाऊक सूट (Discount) देण्यात येईल.

तिकीटांची संख्या	अनुज्ञेय घाऊक सूट
५०० ते १००००	9८%
१०००१ ते १५०००	२२%
१५००१ ते २००००	28%
२०००१ ते ६००००	२५%

- ५. या सोडतीच्या तिकीट छपाईचे आदेश उपसंचालक (वि. व ले.), महाराष्ट्र राज्य लॉटरी, १ ला मजला, वाय-अ १, अतिरिक्त शॉप कम गोडाऊन, ए.पी.एम.सी. मार्केट,सेक्टर १९-बी, वाशी, नवीमुंबई यांचे कार्यालयाकडून स्वतंत्रित्या निर्गमित करण्यात येतील. या सोडतीची तिकीट छपाई मे. साई सिक्युरिटी प्रिंटर्स प्रा. लि., फरीदाबाद यांचेकडून करून घेण्यात येईल. या तिकीटांचे आकारमान २० x १० cms असून यासाठी कागदाचा दर्जा ९० GSM, Croma Art Paper वापरण्यात येऊन त्याचा छपाईचा दर रू.२४३/- प्रती चौ. से.मी. प्रती लाख असा राहील.
- **६.** घाऊक विक्रेत्याने ज्या किरकोळ विक्रेत्यास तिकीटे विकली असतील त्या किरकोळ विक्रेत्यांची यादी घाऊक विक्रेत्याने पुढील तिकीट खरेदीच्यावेळी महाराष्ट्र राज्य लॉटरीच्या वाशी, नवीमुंबई या कार्यालयात सादर करणे बंधनकारक आहे.

७. या साप्ताहिक सोडतींची बक्षिस रचना –

मालिका - 90

तिकीटांचे क्रमांक १००० ते ६९९९ सोडत दि.: माहे मार्च,२०२० पासून.

वेळ : सायं. ०४.१५ वाजता.

प्रत्येक मालिकेत ६००० तिकिटे एकूण तिकिटे : ६००००

तिकीटांची किंमत रू.५०/- (GST सहीत)

	एका	प्रत्येक	सर्व	सर्व मालिकां-
बक्षिसे	बक्षिसाची	मालिकेतील	मालिकांतील	तील बक्षिसांची
	रक्कम रू.	बक्षिसांची संख्या	बक्षिसांची संख्या	एकूण रक्कम रु.
पहिले बक्षिस (सामायिक) (पूर्ण क्रमांक)	0,00,000		٩	0,00,000
प्रोत्साहनपर बिक्षस (पूर्ण क्रमांक) पहिल्या बिक्षसाची मालिका वगळून उर्वरित ९ मालिकांसाठी पहिल्या बिक्षसाच्या क्रमांकास)	५,०००		8	४५,०००
दुसरे बक्षिस (पूर्ण क्रमांक) (६ क्रमांक) (सर्व मालिकांसाठी)	२,०००	ξ	ξo	9,२०,०००
तिसरे बक्षिस (पूर्ण क्रमांक) (६ क्रमांक) (सर्व मालिकांसाठी)	9,000	Ę	ξo	£0,000
चौथे बक्षिस (पूर्ण क्रमांक) (६ क्रमांक) (सर्व मालिकांसाठी)	400	ξ	ξo	30,000
पाचवे बक्षिस (पूर्ण क्रमांक) (६ क्रमांक) (सर्व मालिकांसाठी)	200	ξ	ξo	9२,०००
सहावे बक्षिस (पूर्ण क्रमांक) (कोणतेही ५०० क्रमांक संगणकावर रॅन्डम (Randam) पध्दतीने काढण्यात येतील) (सर्व मालिकांसाठी)	900		4000	५,००,०००
विक्रेता बोनस पहिल्या बक्षिसासाठी	-	-	-	0,000
	एकूण :-	५,२५०	98,68,000	

माहे मार्च,२०२० पासून या साप्ताहिक सोडती अनुक्रमे सोमवार ते शनिवार, सायंकाळी ०४.१५ वाजता काढण्यात येतील. या सोडतींच्या नंतरच्या तारखा उपसंचालक (वित्त व लेखा) महाराष्ट्र राज्य लॉटरी, वाशी, नवी मुंबई. यांचेकडून टरविण्यात येतील.

८. <u>"सागरलक्ष्मी", "पिद्मिनी", "अक्षय","आकर्षक पुष्कराज", "वैभवलक्ष्मी" व "महाराष्ट्रलक्ष्मी" या साप्ताहिक</u> सोडती काढण्याची कार्यपध्दती :-

या साप्ताहिक सोडतींकरीता, सोडतीचे ठिकाणी ठळकपणे दिसतील अशा ठिकाणी ५ ड्रम ठेवण्यात येतील. प्रत्येक मालिकेमध्ये १००० ते ६९९९ असे तिकीटांचे क्रमांक असतील. पहिल्या ड्रममध्ये मालिकांचे अद्याक्षरे/क्रमांक ठेवण्यात येतील व दुसऱ्या ड्रममध्ये १ ते ६ अंकाच्या प्रत्येकी एक अशा सहा चकत्या टाकण्यात येतील व उर्वरित ३ ड्रममध्ये ० ते ९ अंकाच्या प्रत्येकी एक चकती या प्रमाणे १० चकत्या टाकण्यात येतील. पंचमंडळाच्या समोर प्रत्येक चकती प्लॅस्टिक/रबरी आवरणात (पिशवीत) ठेवली जाईल. त्यामुळे चकतीवरील अंक दिसणार नाही. पंचमंडळाच्या अध्यक्षांनी घंटी वाजविल्यावर सर्व ड्रम एकाच वेळी फिरविले जाऊन सोडतीची सुरुवात होईल. अध्यक्षांनी पुन्हा घंटी वाजविल्यावर सर्व ड्रम्स एकाच वेळी फिरवायचे थांबविले जातील. त्यानंतर प्रत्येक ड्रममधून एक पिशवी काढून त्यातील चकतीवरील अंक पंचांना दाखविला जाईल. अध्यक्ष तो अंक घोषित करतील. अंक ज्या क्रमाने निघतील त्या क्रमाने फलकावर प्रदर्शित केले जातील.

- 9) दुसरे बिक्षस रू. २,०००/- : दुसऱ्या रू. २,०००/- च्या बिक्षसासाठी ४ ड्रम मधून ४ अंकाचा एक क्रमांक याप्रमाणे ६ क्रमांक स्वतंत्ररित्या काढण्यात येतील. ज्या तिकीटामध्ये असा क्रमांक आला असेल, अशी सर्व तिकीटे सर्व मालिकांसाठी रू. २०००/- च्या दुसऱ्या बिक्षसासाठी पात्र असतील.
- **२)** तिसरे बिक्षस रू.१,०००/- : तिसऱ्या रू. १,०००/- च्या बिक्षसासाठी ४ ड्रम मधून ४ अंकाचा एक क्रमांक याप्रमाणे ६ क्रमांक स्वतंत्रिरत्या काढण्यात येतील. ज्या तिकीटामध्ये असा क्रमांक आला असेल, अशी सर्व तिकीटे सर्व मालिकांसाठी रू. १०००/- च्या तिसऱ्या बिक्षसासाठी पात्र असतील.
- **3)** <u>चौथे बिक्षिस रू. ५००/-</u> : चौथ्या रु ५००/- च्या बिक्षसासाठी ४ ड्रम मधून ४ अंकाचा एक क्रमांक याप्रमाणे ६ क्रमांक स्वतंत्रिरत्या काढण्यात येतील. ज्या तिकीटामध्ये असा क्रमांक आला असेल, अशी सर्व तिकीटे सर्व मालिकांसाठी रू. ५००/- च्या चौथ्या बिक्षसासाठी पात्र असतील.
- **४)** <u>पाचवे बिक्षस रू. २००/-</u>: पाचव्या रु. २००/- च्या बिक्षसासाठी ४ ड्रम मधून ४ अंकाचा एक क्रमांक याप्रमाणे ६ क्रमांक स्वतंत्ररित्या काढण्यात येतील. ज्या तिकीटामध्ये असा क्रमांक आला असेल, अशी सर्व तिकीटे सर्व मालिकांसाठी रू. २००/- च्या पाचव्या बिक्षसासाठी पात्र असतील.
- **५)** सहावे बक्षिस रू. १००/- : सहाव्या रु. १००/- च्या बिक्षसासाठी संगणकावर पूर्ण अंकाचे ५०० क्रमांक स्वतंत्ररित्या रॅन्डम (Random) पध्दतीने काढण्यात येतील व ते क्रमांक सर्व मालिकांसाठी रू.१००/- च्या सहाव्या बिक्षसासाठी पात्र असतील.

६) पहिल्या क्रमाकांचे रू. ७,००,०००/ - चे सामायिक बक्षिस काढण्याची कार्यपध्दती :-

या साप्ताहिक सोडतीमध्ये दहा मालिकांत मिळून रूपये सात लाखाचे पहिले सामायिक बिक्षस ठेवण्यात आले आहे. त्यासाठी प्रथमत: दहा मालिकांमधून एक भाग्यवान मालिका निश्चितकरण्यात येईल. त्यासाठी प्रत्येक मालिकेची अद्याक्षरे व क्रमांक असलेली प्रत्येकी एक चकती घेण्यात येऊन, ती प्रत्येक चकती स्वतंत्र प्लॅस्टिक/रबरी आवरणात घालून पंचमंडळाच्या समोर स्वतंत्र ड्रममध्ये ठेवण्यात येईल. अध्यक्षांनी घंटी वाजवून इशारा केल्यावर ड्रम

फिरविला जाऊन व पुन्हा घंटी वाजवून इशारा केल्यावर ड्रम थांबविण्यात येईल. ड्रममधून एकच पिशवी(पाऊच) बाहेर काढून त्यातून चकती बाहेर काढण्यात येईल व ती पंचमंडळाला दाखविण्यात येईल. अध्यक्ष त्या चकतीवरील मालिकेच्या अद्याक्षरे व क्रमांकाची घोषणा करतील. त्यानंतर वरील परिच्छेद ८ मध्ये विहित केलेल्या पध्दतीने भाग्यवान क्रमांक काढण्यात येईल.

७) प्रोत्साहनपर बक्षिस रु. ५,०००/- ची ९ बक्षिसे काढण्याची कार्यपध्दती :-

या प्रोत्साहनपर बिक्षसासाठी पहिल्या क्रमांकाच्या बिक्षसाची मालिका वगळून उर्वरीत ९ मालिकांकरिता पहिल्या बिक्षसासाठी निश्चित करण्यात आलेल्या भाग्यवान क्रमांकास रू. ५,०००/-चे प्रोत्साहनपर बिक्षस देण्यात येईल.

- **९.** या सोडतीच्या तिकीट छपाईचा खर्च मागणी क्र. जी -२, २०७५, संकीर्ण सर्वसाधारण सेवा (००) १०३ राज्य लॉटरी, लॉटरी संचालनालय (२०७५० ४७२) (००) (०१) प्रमुख लॉटरी १६ प्रकाशने व बक्षिस विजेत्या तिकीटांचा खर्च मागणी क्र. जी -२, २०७५, संकीर्ण सर्वसाधारण सेवा (००) १०३ राज्य लॉटरी, लॉटरी संचालनालय (२०७५० ४७२) (००) (०१) प्रमुख लॉटरी ०५ बिक्षसे या लेखाशिर्षामधील चालू आर्थिक वर्षातील उपलब्ध तरतूदींतून भागविण्यात यावा.
- **90.** पंचमंडळाचे सदस्य त्यांना पुरविलेल्या बक्षिस विजेत्या क्रमांकाच्या नोंदवहीत विजेत्या क्रमांकाची नोंद करुन घेतील व त्या प्रतीवर सही करतील आणि ती प्रत निकालाच्या अभिलेखाची विश्वसनीय प्रत म्हणून ठेवली जाईल.
- 99. या सोडतीमध्ये कोणत्याही मालिकेमध्ये एकापेक्षा जास्त भाग्यवान क्रमांक निश्चित करताना एखादा क्रमांक पुन्हा आल्यास तो रद्द करुन त्या ऐवजी पुन्हा नवीन भाग्यवान क्रमांक निश्चित करण्यात येईल.
- **१२.** या सोडतीतील बक्षिस विजेत्याने कोणत्याही बक्षिसाची मागणी करताना त्यास मूळ तिकीट शासनाकडे सादर करणे बंधनकारक राहील, तसेच कोणत्याही तिकीटांवर एकाच बक्षिसाची मागणी करता येईल.
- **93.** महाराष्ट्र राज्य लॉटरीच्या कोणत्याही सोडतीमधील एखाद्या बिक्षसाकरिता एकापेक्षा जास्त पूर्ण भाग्यवान क्रमांक िकंवा जुळवण्या काढण्यात येत असतील अशावेळी कोणत्याही क्रमांकाची त्याच मालिकेत पुनरावृत्ती झाल्यास िकंवा दोन्ही क्रमांक /एकापेक्षा जास्त क्रमांक सारखे आल्यास नंतर काढलेले क्रमांक रद्द करून त्याऐवजी नवीन क्रमांक काढण्यात येतील.
- **98.** वर नमुद केल्याप्रमाणे या सोडतीमधील बिक्षस विजेत्या तिकीटाचे क्रमांक निश्चित करण्यासाठी ड्रम किंवा विजेवर चालणारी व चक्रावर क्रमांक लावलेली (ड्रॉ मशीन) सोडत यंत्र, वा त्याचप्रमाणे सोडत जलद काढण्याच्या शासनाच्या दृष्टीने योग्य पद्धतीचा अवलंब सोडत काढताना करण्यात येईल. तसेच काही तांत्रिक अपरिहार्य कारणास्तव निश्चित केलेल्या दिनांक व वेळेनुसार सोडत काढता आली नाही तर दुसऱ्या दिवशी सोडत काढून निकाल जाहिर करण्यात येईल.
- **9५.** सदरच्या सोडतीची कार्यपध्दती पूर्ण झाल्यानंतर शासनाच्या विहित तरतूदीं / कायद्यानुसार या सोडतीच्या निकालाची प्रसिध्दी शासनाच्या राजपत्रात करण्याची कार्यवाही उपसंचालक (वि. व ले.), महाराष्ट्र राज्य लॉटरी, 9ला मजला, वाय-अे १, अतिरिक्त शॉप कम गोडाऊन, ए.पी.एम.सी. मार्केट, सेक्टर १९-बी, वाशी, नवीमुंबई-४००७०५ या कार्यालयाकडून करण्यात येईल व याबाबतची संपूर्ण जबाबदारी त्यांची राहिल.

१६. भारत सरकारच्या वित्त मंत्रालयाचे Notification No.4/2017- Central Tax (Rates) दिनांक २८/०६/२०१७ मध्ये पृढील प्रमाणे तरतृद आहे.

Sr.	Tariff item, sub-	Description	Supplier of	Recipient of supply
No.	heading, heading	of supply of	goods	
	or chapter	Goods		
5.		Supply of	State	Lottery distributor or selling agent.
		lottery	Government,	Explanation For the purposes of this
			Union Territory	entry. lottery distributor or selling agent
			or any local	has the same meaning as assigned to it
			authority	in clause (c) of Rule 2 of the Lotteries
				(Regulation) Rules, 2010, made under
				the provisions of sub-section I of
				section II of the lotteries (Regulations)
				Act, 1998 (17 of 1998).

केंद्र शासनाचे लॉटरी (विनियमन) नियम २०१० च्या नियम २ (c) मध्ये " distributor or selling agent" means an individual or a firm or a body corporate or other legal entity under law so appointed by the Organizing State through an agreement to market and sell lotteries on behalf of the Organizing State" असे नमूद आहे. तथापि, सदर तरतुदींनुसार महाराष्ट्र राज्य लॉटरीच्या पारंपारिक लॉटरी सोडतींच्या तिकीट विक्रीसाठी शासनाने करार करून कोणीही अधिकृत विक्रेता नियुक्त केलेला नाही. त्यामुळे वरील नमूद नोटीफिकेशन मधील तरतुदींनुसार अधिकृत वितरक /विक्रेता वस्तु व सेवा कर भरणा करण्यासाठी आस्तित्वात नाही. अशा परिस्थितीत वस्तु व सेवा कर वसूल करून भरण्यासंदर्भात आयुक्त, वस्तु व सेवा कर कार्यालयाने पुढील प्रमाणे स्पष्टीकरण दिलेले आहे.

"If State Government supplies these lottery Tickets directly to any person, who is not legally appointed/authorized as lottery distributor or selling agent as described in clause (c) of Rule 2 of the Lotteries (Regulation) Rules, 2010,- Tax shall be collected and shall be paid by State Government only, as aforesaid."

तरी वरील स्पष्टीकरणानुसार महाराष्ट्र राज्य लॉटरीच्या या प्रस्तावित सोडतींवरील लॉटरी तिकीटांच्या विक्रीवर तिकीट विक्रेत्यांकडून केंद्र शासनाच्या अधिसूचनेनुसार विहित केलेल्या दराने वस्तु व सेवा कर वसूल करून विहित पध्दतीने शासनाकडे भरण्याची कार्यवाही उपसंचालक (वित्त व लेखा), महाराष्ट्र राज्य लॉटरी कार्यालय, वाशी, नवीमुंबई यांनी करावी व याबाबतची संपूर्ण जबाबदारी त्यांची राहिल.

१७. सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संकेताक २०२००२१७१६४१००८६०५ असा आहे. हे परिपत्रक डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(ता. र. पवार)

कक्ष अधिकारी तथा राज्य लॉटरी अधिकारी, वित्त विभाग.

प्रति,

१. मा. उपमुख्यमंत्री, मंत्रालय, मुंबई यांचे सचिव.

- २. मा. राज्यमंत्री (वित्त), मंत्रालय, मुंबई यांचे खाजगी सचिव.
- ३. अपर मुख्य सचिव, (वित्त), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ४. प्रधान सचिव, (ले. व को.), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ५. अपर मुख्य सचिव, (गृह),गृह विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ६. आयुक्त, राज्य लॉटरी,वित्त विभाग, मुंबई-३२.
- ७. पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
- ८. संचालक, लेखा व कोषागारे संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई-२१.
- ९. महालेखापाल, महाराष्ट्र १/२(लेखा व अनुज्ञेयता) मुंबई/नागपूर.
- १०. महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचानालय, मंत्रालय, मुंबई-३२.
- ११. सह सचिव (राज्य लॉटरी) वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
- १२. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई-५१.
- १३. निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई.
- १४. उप संचालक (वित्त व लेखा), महाराष्ट्र राज्य लॉटरी कार्यालय,वाशी, नवीमुंबई.
- १५. कक्ष अधिकारी, प्रशा-४/लॉटरी-३/ अर्थोपाय, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १६. लेखाधिकारी ,महाराष्ट्र राज्य लॉटरी संचालनालय, मुंबई.
- १७. निवड नस्ती, लॉटरी -२.